

Ex/SANS/PG/1.5/2025

MASTER OF ARTS EXAMINATION, 2025

(1st Year, 1st Semester)

SANSKRIT

COURSE : V

(Elements of Literary Criticism)

Time : Two Hours

Full Marks : 30

क—विभागः

१. अधोलिखिताः प्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागरीलिपिमाश्रित्य च समाधेयाः —
- (क) प्रतिपदस्य अर्थमुल्लिख्य काव्यप्रकाशे स्थितस्य उत्तमकाव्यस्य लक्षणं दीयताम्। 1+1
- (ख) मध्यमकाव्यलक्षणे उल्लिखितस्य 'अतादृशि' इत्यस्य पदस्य अर्थः दीयताम्। 1
- (ग) 'पौनःपुन्येन प्रवृत्तिरिति त्रयः समुदिता न तु व्यस्ताः' — कस्मिन् प्रसङ्गे इदमुक्तम्? त्रयः इत्यनेन किमुपलभ्यते? 1+1
२. एकमाश्रित्य उदाहरणसहयोगेन व्याख्या कार्या — 5
- (क) परार्थं स्वसमर्पणम्
- (ख) शुद्धा सारोपा लक्षणा

SANS-1433

[Turn Over]

(2)

३. काव्यप्रकाशमवलम्ब्य 'कर्मणि कुशलः' इत्यस्मिन् स्थाने लक्षणसहयोगेन लक्षणायाः प्रसङ्गाः व्याख्येयाः। 5

ख—विभागः

४. अधोलिखितेषु कस्यापि एकस्य लक्षणमुदाहरणं चोल्लिख्य व्याख्या कार्या — 6
- आर्थी उपमा, साङ्ग-रूपकम्
५. अधोलिखितेषु युगलेषु एकस्य सादृश्यं वैसादृश्यं च आलोच्यताम् — 5
- दृष्टान्तः / निदर्शना
दीपकम् / तुल्ययोगिता
६. लक्षणमुल्लिख्य अलंकारो निर्णयः — 4
- कर्पूर इव दग्धोऽपि शक्तिमान् यो जने जने।
नमोऽस्त्ववार्थवीर्याय तस्मै मकरकेतवे॥

(अथवा)

स्वप्नेऽपि समरेषु त्वां विजयश्रीर्न मुञ्चति।
प्रभावप्रभवं कान्तं स्वाधीनपतिका यथा॥

★ ★ ★

SANS-1433

XX24(113)—125